

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS
PAŽYMA**

**DĖL TURIZMO ĮSTATYMO NR. VIII-667 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR
CIVILINIO KODEKSO 6.747-6.755 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP Nr. 22-922, TAIS Nr. 22-7992)**

2022-06-06 Nr. NV-1574

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: įtvirtinti nuostatas dėl atvykstamojo turizmo prievolių užtikrinimo, kaip to reikalauja ES direktyva, taip pat patikslinti Įstatymo nuostatas, susijusias su Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos funkcijomis, teisėmis ir pareigomis, viešosios įstaigos „Keliauk Lietuvoje“ funkcijomis, kelionių organizatorių priežiūra, gidų, turizmo informacijų centrų ir apgyvendinimo paslaugų teikimo reguliavimu, sudaryti sąlygas sukurti nacionalinę turistų registravimo informacinę sistemą „E-turistas“.

Esama situacija:

- Turizmo įstatyme numatyta, kad prievolių įvykdymo užtikrinimo suma yra privaloma kelionių organizatoriams, organizuojantiems išvykstamąjį ir vietinį turizmą, tačiau netaikoma atvykstamajam turizmui. Tai neatitinka ES direktyvos nuostatų, nes kelionių organizatoriai, organizuojantys ne tik išvykstamąjį ir vietinį, bet ir atvykstamąjį turizmą privalo turėti draudimą arba garantiją (prievolių įvykdymo užtikrinimą). Visiems turistams, nepriklausomai nuo kelionių organizatoriaus veiklos rūšies ir jos apibrėžimo, turi būti taikoma kelionių apsauga;
- sparčiai plečiantis apgyvendinimo paslaugų įvairovei (*pvz., šiandien galime užsisakyti ne tik apgyvendinimą apartamentuose, viešbučiuose, bet ir namelyje medyje, ant vandens, bungaluose, kupoluose ar pan.*) Turizmo įstatyme nustatytos apgyvendinimo paslaugų rūšys nebeapima visų teikiamų apgyvendinimo paslaugų spektro;
- turistai, besinaudojantys apgyvendinimo paslaugomis, privalo užpildyti dažniausiai popierinės formos registracijos korteles, kurios apgyvendinimo paslaugų teikėjų turi būti saugomos 5 metus. Šių kortelių kaupimas yra nemenka administracinė našta apgyvendinimo paslaugų teikėjams, kurie turi užtikrinti ne tik tinkamą kortelių užpildymą, bet ir jų kaupimą – t. y. turėti ir sudaryti specialias sąlygas jas sandėliuoti ir saugoti.

Esmė:

- nustatyti, kad visi kelionių organizatoriai, ne tik išvykstamojo ar vietinio turizmo, bet ir organizuojantys atvykstamąjį turizmą, privalėtų turėti draudimą arba finansinę garantiją (prievolių įvykdymo užtikrinimą). Turizmo įstatyme nustačius prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimą atvykstamojo turizmo kelionių organizatoriams, bus užtikrintas ES direktyvos įgyvendinimas, keliautojų teisių apsauga, išvengta pažeidimo procedūros Lietuvai iškėlimo;
- siūloma visas išskirtiniais požymiais nepasižyminčias neklasifikuojamas apgyvendinimo paslaugas priskirti prie privataus apgyvendinimo paslaugų. Tai reikštų, kad paslaugas, kurių negalėtume priskirti kaimo turizmo paslaugoms, jaunimo nakvynės namų (angl. *hostel*) paslaugoms, poilsio namų paslaugoms, turistinio laivo apgyvendinimo paslaugoms, turistinės stovyklos paslaugoms ar sanatorijos apgyvendinimo paslaugoms (kurios viena nuo

kitos skiriasi esminiais paslaugų teikimo bruožais, teikiamų paslaugų vieta ar spektru) priskirtume prie privataus apgyvendinimo paslaugų;

- siekiant palengvinti verslo sąlygas kelionių organizatoriams, prašantiems laikinai dėl sezoniškumo, ekstremalios situacijos ar kitų priežasčių leisti nevykdyti kelionių organizatoriaus veiklos, prailginamas kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo stabdymas iki 12 mėnesių (šiuo metu nustatyti 6 mėnesiai);
- atsižvelgiant į naujai kuriamą Nacionalinę turizmo informacinę sistemą ir nustatant, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. apgyvendinimo paslaugų teikėjas privalės į Nacionalinę turizmo informacinę sistemą pateikti apgyvendinamo asmens duomenis ne vėliau kaip per 24 valandas nuo asmens apgyvendinimo, atsisakoma registracijos kortelių pildymo ir saugojimo, nes turistų duomenys bus tvarkomi ir saugomi Nacionalinės turizmo informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka. Nacionalinė turizmo informacinė sistema taip pat leis pagerinti surenkamų statistinių duomenų kokybę, sumažinti administracinę naštą apgyvendinimo paslaugų teikėjams bei juos kontroliuojančioms institucijoms, sukurti galimybę palyginti skirtingų valstybės institucijų surenkamus duomenis, sumažinti ekonominį ir statistinį turizmo sektoriaus šėšėlį, pagreitinti minėtų duomenų surinkimą bei sukurti galimybes plačiau juos panaudoti.

Derinimas:

- projektai buvo pateikti derinti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai, Gidų ir kelionių vadovų profesinei sąjungai „Solidarumas“, Informacinės visuomenės plėtros komitetui, Lietuvos bankui, Lietuvos draudikų asociacijai, Lietuvos gidų sąjungai, Lietuvos kelionių verslo asociacijai, Lietuvos konferencijų ir renginių asociacijai, Aplinkos ministerijai, Finansų ministerijai, Konkurencijos tarybai, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos turizmo rūmams, Vidaus reikalų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos statistikos departamentui, Lietuvos turizmo asociacijai, Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacijai, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijai, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai, Migracijos departamentui, Nacionalinei kelionių vadovų asociacijai, Sanatorijų ir reabilitacijos įstaigų asociacijai, Turizmo rinkodaros asociacijai, Valstybės įmonei Registrų centrui, Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Valstybinei mokesčių inspekcijai, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, Viešajai įstaigai „Keliauk Lietuvoje“, Vilniaus gidų bendrijai;
- Aplinkos ministerija, Lietuvos bankas, Lietuvos draudikų asociacija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Migracijos departamentas, Valstybės įmonė Registrų centras, Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba derino be pastabų;
- Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba, Gidų ir kelionių vadovų profesinei sąjungai „Solidarumas“, Lietuvos gidų sąjunga, Lietuvos kelionių verslo asociacija, Lietuvos konferencijų ir renginių asociacija, Lietuvos Respublikos turizmo rūmai, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija, Nacionalinė kelionių vadovų asociacija, Sanatorijų ir reabilitacijos įstaigų asociacija, Turizmo rinkodaros asociacija, Viešoji įstaiga „Keliauk Lietuvoje“, Vilniaus gidų bendrija per nustatytą terminą pastabų nepateikė;
- Į Informacinės visuomenės plėtros komiteto, Finansų ministerijos, Konkurencijos tarybos,

Teisingumo ministerijos, Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta;

- anot rengėjų, su Teisingumo ministerija, Lietuvos draudikų asociacija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacija, darbo tvarka suderinta, kad minėtieji subjektai iš esmės pritaria Ekonomikos ir inovacijos ministerijos pateiktiems argumentams, dėl kokių priežasčių Ekonomikos ir inovacijos ministerija neatsižvelgė į jų pateiktą pastabą, ir šią pastabą atsiėmė;
- likusios Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Lietuvos turizmo asociacijos pastabos (be kita ko, dėl viešojo administravimo įgaliojimų suteikimo viešajai įstaigai „Keliauk Lietuvoje“, dėl atitinkamų sąvokų ir jų apibrėžties), į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė pastabų projektams.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Dalykinio vertimo išvada: atsižvelgiant į tai, kad Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programoje Turizmo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto svarstymas buvo numatytas gegužės mėnesį ir projekto pateikimas Seimui vėluoja, siūlytina klausimą aptari tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. +37070663789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt